

sentencia dictada nun xuízo de desafuzamento de predio urbano por falta de pagamento das rendas ou cantidades debidas ó arrendador, se entregase a posesión efectiva ó demandante antes da data do lanzamento, acreditándoo o arrendador ante o tribunal, dictarase auto no que se declare executada a sentenza e se cancele a dilixencia, a non ser que o demandante solicite o seu mantemento para que se levante acta do estado en que se encontre o predio.»

Disposición derradeira cuarta. *Habilitación ó Goberno.*

Habílitase o Goberno para que no prazo de tres anos proceda a refundir nun único texto a Lei xeral para a defensa dos consumidores e usuarios e as normas de transposición das directivas comunitarias dictadas en materia de protección dos consumidores e usuarios que inciden nos aspectos regulados nela, regularizando, aclarando e harmonizando os textos legais que teñan que ser refundidos.

Disposición derradeira quinta. *Desenvolvemento regulamentario.*

1. Facúltase o Goberno para dicta-las disposicións precisas para o desenvolvemento desta lei.
2. O Goberno determinará os bens de natureza dura-deira a que se refire o punto 5 do artigo 11 desta lei.

Disposición derradeira sexta. *Información ós consumidores e usuarios.*

O Goberno da Nación porá en marcha, no prazo máximo de seis meses desde a entrada en vigor desta lei, de acordo coas comunidades autónomas e en colaboración coas organizacións de consumidores e usuarios, un programa específico para informar adecuadamente os consumidores e usuarios dos dereitos e obrigas contidos nesta lei e para alenta-las organizacións profesionais a que informen os consumidores sobre os seus dereitos.

Disposición derradeira sétima. *Título competencial.*

Esta lei dítase ó abeiro das competencias exclusivas que lle corresponden ó Estado en materia de lexislación mercantil, procesual e civil, consonte o artigo 149.1.6.^a e 8.ª da Constitución.

Disposición derradeira oitava. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor ós dous meses da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a tódolos españois, particulares e autoridades que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 10 de xullo de 2003.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno
en funcións,
MARIANO RAJOY BREI

13864 LEI 24/2003, do 10 de xullo, da viña e do viño. («BOE» 165, do 11-7-2003.)

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban tódolos que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

O viño e a viña son inseparables da nosa cultura. Desde que o home deixa testemuños gráficos para a historia, aparece en escena cunha xerra de viño na man: nas pinturas exipcias, nas ánforas gregas, nos mosaicos romanos.

Malia tan ancestral cultura do viño, coa súa proxeción social, literaria e mística, o dereito tardou moito en entrar neste campo, que lle era alleo mentres per-tencia ó mundo das satisfaccións dos sentidos ou dos sentimentos. Só cando o viño se converteu nun problema de saúde, de orde pública ou económica —e os poderes públicos se interesaron por estas cuestións— é cando as pragmáticas e as leis fixeron acto de presenza, primeiro prohibindo, despois fomentando e logo regulando a produción, a comercialización e o consumo.

Non se pretende aquí, nin viría ó caso, facer unha síntese histórica da lexislación vitivinícola; máis ben hai que pór de relevo que non a houbo ata tempos recentes, salvo algunhas medidas de policía de abastos, case sempre de carácter local, que en España se empezan a adoptar, a mediados do século XVII, máis para frea-los excesos dalgúns viñateiros que para regula-las campañas. Durante o século XIX seguíronse publicando numerosas disposicións do mesmo teor aínda que, por influxo das novas tendencias, se foi substituíndo a idea dos «abastos» pola da calidade. Tal vez sexa a Real orde do 23 de febreiro de 1890 a primeira das disposicións relativas á elaboración dos viños, real orde que tivo que ser reforzada polo Real decreto do 7 de xaneiro do 1897, que contén un preámbulo moi ilustrativo.

Á devandita preocupación véñse sumar, xa case nos limiares do século XX, a do comercio exterior. Baixo a rexencia de María Cristina dictouse o Real decreto do 21 de agosto de 1888 polo que se dispón que o Goberno establecerá en París, Londres e Hamburgo estacións enotécnicas, con obxecto de promover, auxiliar e facilita-lo comercio de viños españois puros e lexítimos.

E así, prescindindo de detalles que enturbarían a claridade do esquema, chégase ó Estatuto do viño de 1932, no que se intenta por primeira vez a regulación completa do sector. Co paso do tempo, este notable corpo legal quedou desbordado polo avances tecnolóxicos e a expansión desta rama da produción agraria, e as súas previsións resultaron insuficientes ou inadecuadas para a nova situación creada no contorno pola Comunidade Económica Europea.

Para o efecto, pola Lei 25/1970, do 2 de decembro, aprobouse un novo Estatuto da viña, do viño e dos alcohois, que é o que está formalmente —só formalmente— en vigor.

II

Porque, despois disto, producíronse dous acontecementos importantes: a promulgación da Constitución española de 1978, que configura o Estado das autonomías, e o ingreso de España nas Comunidades Euro-peas.

En principio, as competencias en materia de agricultura —e, por tanto, as relativas ó cultivo da vide e ós seus produtos— correspóndenlles ás comunidades autónomas, se ben esa competencia non exclúe toda intervención estatal senón que é unha competencia compartida, como reiteradamente ten declarado o Tribunal Constitucional.

Doutra parte, a integración de España na hoxe chamada Unión Europea supuxo a aceptación do acervo comunitario e o recoñecemento da supremacía das súas normas sobre o ordenamento xurídico interno. A diferenza do ocorrido con outros produtos incluídos no marco da Política Agrícola Común, que desde os inicios contaron cunha Organización Común de Mercado, a OCM do viño non xorde na Europa dos seis ata 1970, e ata hai relativamente pouco tempo veuse rexendo polo Regulamento (CEE) 822/1987, do Consello, do 16 de marzo de 1987. Desde entón dictáronse unha morea de disposicións comunitarias de desenvolvemento e aplicación, o que facía que a regulación do sector fose sumamente complexa. Por fin, adoptouse o Regulamento (CE) 1493/1999, do 17 de maio, polo que se establece a nova OCM vitivinícola, que é de aplicación directa en todos os estados membros a partir do 1 de agosto de 2000.

O outrora flamante Estatuto do viño de 1970 quedou desfasado de tal forma que sería difícil precisar cáles dos seus preceptos seguen en vigor. De aí a necesidade dunha nova lei, xa suxerida polo Consello de Estado na súa memoria do ano 1996, se non se quere continuar neste campo como dicía Pomponio que estaba o pobo romano antes das Doce Táboas: «sine lege certa, sine iure certo» (D.2.1.1.2).

III

Esta lei consta de catro títulos, que tratan sucesivamente dos aspectos xerais da vitivinicultura, da protección da orixe e da calidade dos viños, do réxime sancionador e do Consello Español de Vitivinicultura.

No primeiro deles, despois de definir con linguaxe castiza os produtos e as prácticas de cultivo, abórdanse, de ordinario segundo a normativa comunitaria, as cuestións capitais nesta materia, tales como o relativo ás plantacións e replantacións, á rega da vide e ó aumento artificial da graduación alcohólica natural, así como á drástica medida da arrinca das viñas que estreou no seu tempo o emperador Domiciano, fillo de Vespasiano, cando para remediar-la escaseza de trigo e o exceso de viño mandou decepa-la metade das viñas en todo o Imperio.

No título II establécese un sistema de protección da calidade dos viños con diferentes niveis, que se poden superpor para os que proceden dunha mesma parcela, sempre que as uvas utilizadas e o viño obtido cumpran os requisitos establecidos. De aí resultan as distintas categorías de viños: os de mesa con dereito ó uso de mencións xeográficas, os viños de calidade producidos en rexións determinadas, os de calidade con indicación xeográfica, os viños con denominación de orixe cualificada ou non, e os viños de pagos, cos seus correspondentes órganos de xestión.

No título III regúlase o réxime sancionador aplicable ás infraccións administrativas en materia de vitivinicultura e en relación cos niveis de protección dos viños, que necesariamente se debe establecer nunha norma de rango legal en cumprimento do principio de legalidade recollido na Constitución.

Non obstante, non todo o título III ten carácter de normativa básica, senón unicamente aqueles preceptos que pola súa transcendencia xogan como niveladores do sistema sancionador, de maneira que aseguren uns

criterios de mínima e básica homoxeneidade ó conxunto do sistema.

Pola súa parte, o título IV dedícase ó Consello Español de Vitivinicultura, concibido como un órgano colexiado de carácter consultivo de representación das administracións do Estado e das comunidades autónomas, así como das organizacións económicas e sociais que operan no sector da vitivinicultura.

Ademais de para o cumprimento das funcións específicas que lle marca a lei, o Consello aspira a ser un foro de encontro, debate e formulación de iniciativas para a mellora económica, técnica e social do sector vitivinícola español.

Se se compara este contido coa amplitude do Estatuto do viño de 1970, podería da-la impresión de que estamos ante un texto incompleto. Sen embargo, non é así. Dado que esta materia está minuciosamente regulada polo dereito comunitario, deixando escasa marxe de manobra ós estados membros para o exercicio da súa potestade normativa, sería pouco prudente incluír nunha lei —que ten por obxectivo principal proporcionar unha seguridade xurídica que agora non existe— previsións continxentes.

IV

Segundo estatísticas fiables, España é o terceiro produtor de viño e posúe a maior extensión de viñedo do mundo, cunha superficie cultivada de 1.140.000 hectáreas. Un tercio desa produción corresponde a viños de calidade. Expórtanse cada ano uns dez millóns e medio de hectolitros de viños e mostos, e mesmo así hai grandes excedentes.

O dito pon de manifesto a importancia, a necesidade e a oportunidade dunha lei, tan esperada, coma esta, no proceso de elaboración da cal se oíu as comunidades autónomas e se solicitou o dictame do Consello de Estado.

V

Por último, esta lei ten a condición de lexislación básica dictada ó abeiro do disposto no artigo 149.1.13.^a da Constitución, que lle atribúe ó Estado a competencia exclusiva en materia de bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica, naqueles preceptos ou parte deles que se especifican na disposición derradeira segunda.

TÍTULO I

Ámbito de aplicación e aspectos xerais da vitivinicultura

Artigo 1. *Obxecto.*

1. O obxecto desta lei é a ordenación básica, no marco da normativa da Unión Europea, da viña e do viño, así como a súa designación, presentación, promoción e publicidade.

2. Así mesmo, regúlase nesta lei os niveis diferenciados da orixe e da calidade dos viños, así como o sistema de protección, en defensa de produtores e consumidores, das denominacións e mencións que legalmente lles están reservados fronte ó seu uso indebido.

3. Tamén se inclúe no ámbito desta lei o réxime sancionador das infraccións administrativas nas materias ás que se refiren os dous puntos anteriores.

Artigo 2. *Definicións.*

1. As definicións dos produtos a que se refire esta lei son as establecidas na normativa da Unión Europea, así como as que sexan establecidas regulamentariamente polo Goberno por proposta do ministro de Agricultura, Pesca e Alimentación ou, se é o caso, pola lexislación das comunidades autónomas.

2. En particular, para os efectos desta lei, establécense as seguintes definicións:

a) «Nova plantación»: é a plantación efectuada en virtude dos dereitos de nova plantación recollidos no artigo 3 do Regulamento (CE) 1493/1999, do Consello, do 17 de maio de 1999, polo que se establece a organización común do mercado vitivinícola, e aquela plantación que se refira a novas superficies de uva de mesa ou novas superficies de viñas nais de portaenxertos.

b) «Replantación»: é aquela plantación realizada en virtude dos dereitos de replantación recollidos no artigo 4 do Regulamento (CE) 1493/1999.

c) «Reposición de marras»: é a reposición de cepas improductivas por mor de fallos de arraigamento, ou por accidentes físicos, biolóxicos ou meteorolóxicos.

d) «Operadores»: son as persoas físicas ou xurídicas, ou a agrupación destas persoas, que interveñen profesionalmente nalgunha das seguintes actividades do sector vitivinícola; a produción da uva como materia prima, a elaboración do viño, o seu almacenamento, a súa crianza, o seu embotellamento e a súa comercialización.

e) «Viño»: é o alimento natural obtido exclusivamente por fermentación alcohólica, total ou parcial, de uva fresca, estrullada ou non, ou de mosto de uva.

f) «Viños tranquilos de calidade producidos en rexións determinadas» (en diante, v.t.c.p.r.d.): son aqueles viños de calidade producidos en rexións determinadas ós que se refire a alínea d) do punto 2 do artigo 54 do Regulamento (CE) 1493/1999.

3. As definicións dos produtos son excluínates, polo que non se poden utiliza-las respectivas denominacións máis ca nos produtos que se axusten estrictamente á definición.

Artigo 3. *Indicacións relativas ás características dos viños.*

Para efectos da súa protección, e sen prexuízo das competencias que poidan te-las comunidades autónomas en materia de denominacións de orixe, establécense as seguintes indicacións relativas ás categorías de envellecemento:

a) Indicacións comúns para os viños de mesa con dereito á mención tradicional «viño da terra» e para os viños de calidade producidos en rexións determinadas (en diante v.c.p.r.d.):

1.ª «Nobre», que poderán utiliza-los viños sometidos a un período mínimo de envellecemento de 18 meses en total, en recipiente de madeira de carballo de capacidade máxima de 600 litros ou en botella.

2.ª «Anello», que poderán utiliza-los viños sometidos a un período mínimo de envellecemento de 24 meses en total, en recipiente de madeira de carballo de capacidade máxima do 600 litros ou en botella.

3.ª «Vello», que poderán utiliza-los viños sometidos a un período mínimo de envellecemento de 36 meses, cando este envellecemento tivese un carácter marcadamente oxidativo debido á acción da luz, do osíxeno, da calor ou do conxunto destes factores.

b) Indicacións propias dos v.t.c.p.r.d. Ademais das indicacións reguladas no punto anterior, os v.t.c.p.r.d. poderán utiliza-las seguintes:

1.ª «Crianza», que poderán utiliza-los v.t.c.p.r.d. tintos cun período mínimo de envellecemento de 24 meses, dos que polo menos seis terán permanecido en bocois de madeira de carballo de capacidade máxima de 330 litros; e os v.t.c.p.r.d. brancos e rosados cun período mínimo de envellecemento de 18 meses, dos que polo menos seis terán permanecido en bocois de madeira de carballo da mesma capacidade máxima.

2.ª «Reserva», que poderán utiliza-los v.t.c.p.r.d. tintos cun período mínimo de envellecemento de 36 meses, dos que terán permanecido polo menos 12 en bocois de madeira de carballo de capacidade máxima de 330 litros, e en botella o resto do dito período; os v.t.c.p.r.d. brancos e rosados cun período mínimo de envellecemento de 24 meses, dos que terán permanecido polo menos seis en bocois de madeira de carballo da mesma capacidade máxima, e en botella o resto do dito período.

3.ª «Gran reserva», que poderán utiliza-los v.t.c.p.r.d. tintos cun período mínimo de envellecemento de 60 meses, dos que terán permanecido polo menos 18 en bocois de madeira de carballo de capacidade máxima de 330 litros, e en botella o resto do dito período; os v.t.c.p.r.d. brancos e rosados cun período mínimo de envellecemento de 48 meses, dos que terán permanecido polo menos seis en bocois de madeira de carballo da mesma capacidade máxima, e en botella o resto do dito período.

c) Indicacións propias dos viños escumosos de calidade. Os viños escumosos de calidade poderán utiliza-las seguintes indicacións:

1.ª «Premium» e «reserva», que poderán utiliza-los viños escumosos de calidade definidos na normativa comunitaria e os viños escumosos de calidade producidos nunha rexión determinada (v.e.c.p.r.d.).

2.ª «Gran reserva», que poderán utiliza-los v.e.c.p.r.d. amparados pola denominación Cava, cun período mínimo de envellecemento de 30 meses contados desde a tiraxe ata a degolación.

Artigo 4. *Promoción.*

1. A Administración xeral do Estado poderá financiar campañas de información, difusión e promoción do viñedo, do viño e dos mostos de uva, no marco da normativa da Unión Europea e de acordo co ordenamento xurídico nacional vixente e en particular coa normativa que lles prohíbe ós menores de idade o consumo de bebidas alcohólicas.

2. Os criterios orientativos, que se deberán seguir nas campañas financiadas con fondos públicos estatais, serán os seguintes:

a) Recomenda-lo consumo moderado e responsable do viño.

b) Informar e difundir os beneficios do viño como alimento dentro da dieta mediterránea.

c) Fomenta-lo desenvolvemento sustentable do cultivo da vide, favorecendo o respecto do ambiente, así como a fixación da poboación no medio rural.

d) Destaca-los aspectos históricos, tradicionais e culturais dos viños españois; en particular, as peculiaridades específicas de solo e clima que inflúen neles.

e) Impulsa-lo coñecemento dos viños españois nos demais estados membros da Unión Europea e en países terceiros, co obxecto de logra-la súa maior presenza nos seus respectivos mercados.

f) Informar e difundir a calidade e os beneficios dos mostos e zumes de uva.

3. A Administración xeral do Estado promoverá unha política de fomento de proxectos e programas de investigación e desenvolvemento no sector vitivinícola.

4. A Administración xeral do Estado, as comunidades autónomas, as corporacións locais e os entes dependentes delas, poderán cooperar de común acordo na realización de campañas concertadas de información, difusión e promoción do viñedo, do viño e dos mostos de uva.

Artigo 5. *Plantacións e dereitos de replantación: auto-rizacións.*

1. O Goberno, por proposta do ministro de Agricultura, Pesca e Alimentación e consultadas as comunidades autónomas, regulará a normativa básica do réxime de autorizacións de novas plantacións e replantacións de viñedo.

2. Sempre que a Unión Europea autorice novas plantacións, o Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación distribuirá as superficies con base en criterios obxectivos entre as comunidades autónomas, tendo en conta a adaptación ó mercado dos viños de calidade producidos en rexións determinadas e dos viños de mesa con indicación xeográfica, así como o equilibrio da economía vitivinícola nacional.

3. A reposición de marras, non terá a consideración de replantación, e poderase efectuar sen límite durante os cinco primeiros anos da plantación ou replantación segundo o réxime que regulamentariamente e pola normativa autonómica se estableza para os seguintes anos.

4. O material vexetal utilizado nas novas plantacións ou replantacións cumprirá os requisitos establecidos regulamentariamente, e pola normativa autonómica. Ademais, o material vexetal utilizado como portaenxerto en zonas non exentas de filoxera deberá ser material de vide americana, ou dos seus cruzamentos, con probada resistencia á devandita praga.

Artigo 6. *Transferencia de dereitos de replantación.*

1. O Goberno, por proposta do ministro de Agricultura, Pesca e Alimentación, logo de consulta ás comunidades autónomas, regulará a normativa básica de transferencia de dereitos de replantación entre particulares, no marco da normativa comunitaria. O Goberno e as comunidades autónomas velarán para que non se produzan desequilibrios na ordenación territorial do sector vitivinícola.

2. Con obxecto de non perder potencial vitícola, o Goberno e as comunidades autónomas, de acordo coas súas competencias, poderán crear e regular reservas de dereitos de plantación de viñedo. A redistribución destes dereitos polo Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación realizarase tendo en conta os criterios fixados no punto 2 do artigo 5.

Artigo 7. *Variedades.*

O Goberno, por proposta do ministro de Agricultura, Pesca e Alimentación e consultadas as comunidades autónomas, establecerá as modalidades nas que as comunidades autónomas deberán clasificar como variedades de vide no seu ámbito territorial as variedades do xénero «vitis» destinadas á produción de uva ou de material de multiplicación vexetativa da vide. As variedades destinadas a uva de vinificación deberán pertencer á especie «vitis vinifera» L.

Artigo 8. *Arrinca de viñedos.*

1. As plantacións destinadas á produción de viño realizadas con variedades de vide non clasificadas de acordo co artigo 7, deberán ser arrincadas. Exceptúanse aqueles casos recollidos na normativa comunitaria.

2. Cando se demostre, de maneira que faga fe, que unha superficie de viñedo non foi cultivada nas tres últimas campañas, a comunidade autónoma competente poderá acorda-la arrinca da devandita superficie de viñedo e incorporará, se é o caso, á súa reserva rexional os dereitos derivados del.

3. A obriga de arrinca-lo viñedo por aplicación da normativa estatal ou autonómica, en función do ámbito territorial de que se trate, ou da normativa da Unión Europea, será declarada mediante resolución da Administración competente en cada caso, e logo da tramitación do correspondente procedemento administrativo.

Artigo 9. *Rega da vide.*

No marco da normativa comunitaria e, se é o caso, da lexislación estatal ou autonómica, a norma particular de cada viño de calidade producido nunha rexión determinada poderá establece-la forma e condicións en que estea autorizada a rega na súa zona de produción, así como as modalidades de aplicación, sempre que estea xustificada, en especial naqueles casos en que a pluviometría sexa inferior á media anual. En todo caso terase en conta o principio de que estas prácticas tendan a mante-lo equilibrio do potencial vexetativo da planta co ecosistema clima-solo, co fin de obter produtos de alta calidade.

Artigo 10. *Aumento artificial da graduación alcohólica natural.*

1. Queda prohibido o aumento artificial da graduación alcohólica natural de uva, mostos e viños, coa excepción dos supostos en que expresamente se permita.

2. Non obstante, as comunidades autónomas cando concorran condicións meteorolóxicas desfavorables poderán autoriza-lo aumento da graduación alcohólica da uva, dos mostos e do viño novo aínda en proceso de fermentación. Para estes efectos o Goberno, por proposta do ministro de Agricultura, Pesca e Alimentación, logo de consulta das comunidades autónomas, regulará as condicións básicas de autorización do aumento de graduación alcohólica natural de uvas, mostos e viños. Para tal fin, sen prexuízo dos métodos establecidos na normativa comunitaria, utilizarase, con carácter preferente, a adición de mosto concentrado, ou mosto concentrado rectificadado.

3. No marco da normativa comunitaria vixente, queda prohibida a adición de sacarosa e doutros azucres non procedentes de uva de vinificación para aumentala graduación alcohólica natural de mostos e viños.

Artigo 11. *Mesturas de tipos de viños.*

No marco da normativa comunitaria, queda prohibida en España a mestura de viños tintos con viños brancos.

TÍTULO II

Sistema de protección da orixe e da calidade dos viños

CAPÍTULO I

Aspectos xerais

Artigo 12. *Principios xerais do sistema.*

O sistema de protección da orixe e da calidade dos viños basearase nos seguintes principios:

- a) Asegura-la calidade e mante-la diversidade dos viños.
- b) Proporcionarlles ós operadores condicións de competencia leal.
- c) Garanti-la protección dos consumidores e o cumprimento do principio xeral de veracidade e demostrabilidade da información que figure na etiquetaxe.
- d) Permitti-la progresión dos viños en diferentes niveis cun grao de requisitos crecente, de modo que cada nivel implique maiores esixencias có inmediatamente inferior.
- e) Contar cun sistema para o control previsto nesta lei, realizado por un organismo público ou privado.

Artigo 13. *Niveis do sistema.*

1. Segundo o nivel de requisitos que cumpran e, se é o caso, de conformidade coa lexislación autonómica, os viños elaborados en España poderanse acoller a algún dos seguintes niveis:

- a) Viños de mesa:
  - 1.º Viños de mesa.
  - 2.º Viños de mesa con dereito á mención tradicional «viño da terra».
- b) Viños de calidade producidos nunha rexión determinada (v.c.p.r.d.), nos que, pola súa vez, se poderán establecer os seguintes niveis:
  - 1.º Viños de calidade con indicación xeográfica.
  - 2.º Viños con denominación de orixe.
  - 3.º Viños con denominación de orixe cualificada.
  - 4.º Viños de pagos.

2. A denominación Cava ten para tódolos efectos a consideración de denominación de orixe.

3. No marco da normativa comunitaria, os niveis establecidos na alínea a) do punto 1 poderanse aplicar a outros tipos de viños distintos dos viños de mesa.

4. Os operadores poderán decidi-lo nivel de protección a que se acollen os seus viños, sempre que estes cumpran os requisitos establecidos para cada nivel nesta lei e nas súas normas complementarias e, se é o caso, na lexislación autonómica.

Artigo 14. *Normativa específica para cada nivel.*

1. Cada nivel de protección contará cunha regulación xeral, que, en todo caso, recollerá as obrigas derivadas da normativa comunitaria, desta lei e, se é o caso, da lexislación autonómica, así como a correspondente ó sistema de control dos viños.

2. Así mesmo, para o recoñecemento da protección dun nome xeográfico empregado para a protección dun viño da terra ou un v.c.p.r.d., este deberá contar cunha norma específica reguladora, de acordo cos requisitos establecidos en cada caso.

Artigo 15. *Caracterización de cada nivel de protección.*

As zonas de produción, elaboración e envellecemento dos distintos niveis de protección deberán estar claramente delimitadas en función de criterios xeográficos e, se é o caso, antrópicos.

Así mesmo, cada nivel de protección deberá ter variedades de vide asignadas e, se é o caso, os seus respectivos rendementos máximos.

Igualmente, deberánse defini-las características dos viños amparados por cada nivel.

Artigo 16. *Superposición de niveis.*

1. Unha mesma parcela de viñado poderá proporcionar uvas para a elaboración de viños con destino a un único ou a diferentes niveis de protección, sempre que as uvas utilizadas e o viño obtido cumpran os requisitos establecidos para o nivel ou niveis elixidos, incluídos os rendementos máximos de colleita por hectárea asignados ó nivel elixido.

2. A totalidade da uva procedente das parcelas das que a produción exceda dos rendementos máximos establecidos para un nivel de produción deberá ser destinada á elaboración de viño acollido a outro nivel de protección para o que se permitan rendementos máximos superiores á produción da indicada parcela.

Artigo 17. *Titularidade, uso e xestión dos bens protexidos.*

1. Os nomes xeográficos protexidos por estaren asociados con cada nivel segundo a súa respectiva norma específica, e en especial as denominacións de orixe, son bens de dominio público e non poden ser obxecto de apropiación individual, venda, alleamento ou gravame.

A titularidade destes bens de dominio público correspóndelle ó Estado cando comprendan territorios de máis dunha comunidade autónoma e ás comunidades autónomas nos demais casos.

2. O uso e a xestión dos nomes protexidos estarán regulados por esta lei e polas normas concordantes.

3. Non se lle poderá nega-lo uso dos nomes protexidos a calquera persoa física ou xurídica que o solicite e cumpra os requisitos establecidos para cada nivel, salvo que se impuxese sanción de perda temporal ou definitiva do uso do nome protexido ou concorra outra causa establecida na normativa estatal ou autonómica.

Artigo 18. *Protección.*

1. Os nomes xeográficos asociados a cada nivel non se poderán utilizar para a designación doutros produtos do sector vitivinícola, salvo os supostos amparados na normativa comunitaria.

2. A protección estenderase desde a produción a tódalas fases de comercialización, á presentación, á publicidade, á etiquetaxe e ós documentos comerciais dos produtos afectados. A protección implica a prohibición de empregar calquera indicación falsa ou falaz en canto á procedencia, á orixe, á natureza ou ás características esenciais dos viños no envase ou na embalaxe, na publicidade ou nos documentos relativos a eles.

3. Os nomes xeográficos que sexan obxecto dun determinado nivel de protección non poderán ser empregados na designación, presentación ou publicidade de viños que non cumpran os requisitos do dito nivel de protección, aínda que tales nomes vaian traducidos a outras linguas ou precedidos de expresións como «tipo», «estilo», «imitación» ou outros similares, nin mesmo cando se indique a verdadeira orixe do viño. Tampouco se poderán empregar expresións do tipo «embotellado en ...», «con adega en ...» ou outras análogas.

4. As marcas, nomes comerciais ou razóns sociais que fagan referencia ós nomes xeográficos protexidos por cada nivel unicamente se poderán empregar en viños con dereito a el, sen prexuízo do previsto na correspondente normativa comunitaria.

5. Os operadores do sector vitivinícola deberán introducir nas etiquetas e presentación dos viños, elementos suficientes para diferenciar de maneira sinxela e clara a súa cualificación e procedencia, e para evitar, en todo caso, a confusión nos consumidores.

Artigo 19. Viños de mesa con dereito á mención tradicional «viño da terra».

O viño de mesa poderá utilizar, nos termos que esta-bleza esta lei e, se é o caso, a lexislación autonómica, a mención «viño da terra», acompañada dunha indicación xeográfica, sempre que cumpra os seguintes requisitos:

- a) Que o territorio vitícola do que proceda, independentemente da súa amplitude, fose delimitado tendo en conta unhas determinadas condicións ambientais e de cultivo que lles poidan conferir ós viños características específicas.
- b) Que se expresen a indicación xeográfica, a área xeográfica, as variedades de vide e os tipos de viños amparados, o grao alcohólico volumétrico natural mínimo e unha apreciación ou unha indicación das características organolépticas.

Artigo 20. Viños de calidade producidos en rexións determinadas.

1. Os viños de calidade producidos en rexións determinadas, definidos segundo a normativa da Unión Europea e que se produzan en España, pertencerán a un dos niveis enumerados na alínea b) do punto 1 do artigo 13 desta lei.

2. Os nomes protexidos pola súa asociación con cada un dos niveis de v.c.p.r.d. terán necesariamente carácter xeográfico. Excepcionalmente e no marco da normativa comunitaria, poderán ser consideradas como v.c.p.r.d. as denominacións tradicionais non xeográficas que designen viños orixinarios dunha rexión, dunha comarca ou dun lugar determinado e que cumpran as condicións sinaladas en cada caso.

3. A Administración pública competente en cada caso recoñecerá a existencia dun v.c.p.r.d., logo do procedemento que regulamentariamente se estableza. A comunicación á Unión Europea do recoñecemento dos novos v.c.p.r.d., para a súa protección comunitaria e internacional, corresponderalle en todo caso á Administración xeral do Estado.

4. A Administración pública competente en cada caso determinará regulamentariamente os supostos nos que se poderá suspender ou revoga-lo recoñecemento dun v.c.p.r.d. concreto ou dos seus órganos de xestión ou control, cando nel se constate o incumprimento grave, reiterado e xeneralizado dos requisitos establecidos para acceder ó nivel de protección que lle fose recoñecido ou á autorización outorgada.

5. Os operadores que se desexen acoller ó amparo dun v.c.p.r.d. deberán inscribi-los seus viñedos, adegas e demais instalacións no correspondente órgano de xestión, cando exista, e someterse, en todo caso, a un sistema de control.

Artigo 21. Viños de calidade con indicación xeográfica.

1. Para os efectos desta lei, entenderase por viño de calidade con indicación xeográfica o producido e elaborado nunha rexión, comarca, localidade ou lugar determinado con uvas procedentes deles, nos que a calidade, a reputación ou as características se deban ó medio xeográfico, ó factor humano ou a ambos, no que se refire á produción da uva, á elaboración do viño ou ó seu envellecemento.

2. Os viños de calidade con indicación xeográfica identificaranse mediante a mención «viño de calidade de», seguida do nome da rexión, comarca, localidade ou lugar determinado onde se produzan e elaboren.

3. Os viños de calidade con indicación xeográfica contarán cun órgano de xestión e someteranse a un sistema de control conforme o disposto no artigo anterior.

Artigo 22. Viños con denominación de orixe.

1. Para os efectos desta lei entenderase por «denominación de orixe» o nome dunha rexión, comarca, localidade ou lugar determinado que fose recoñecido administrativamente para designar viños que cumpran as seguintes condicións:

- a) Teren sido elaborados na rexión, comarca, localidade ou lugar determinados con uvas procedentes deles.
- b) Gozaren dun elevado prestixio no tráfico comercial en atención á súa orixe.
- c) E cunha calidade e características que se deban fundamental ou exclusivamente ó medio xeográfico que inclúe os factores naturais e humanos.

2. Será requisito necesario para o recoñecemento dunha denominación de orixe que a rexión, comarca ou lugar á que se refira fosen recoñecidos previamente como ámbito xeográfico dun viño de calidade con indicación xeográfica cunha antelación de, polo menos, cinco anos.

3. Ademais dos criterios sinalados no artigo 15, a delimitación xeográfica dunha denominación de orixe incluírá exclusivamente terreos de especial aptitude para o cultivo da vide.

4. A xestión da denominación de orixe deberalle estar encomendada a un órgano de xestión, denominado consello regulador, na forma que a normativa da Administración pública competente determine.

Artigo 23. Viños con denominación de orixe cualificada.

1. Ademais dos requisitos esixibles ás denominacións de orixe, as denominacións de orixe cualificadas deberán cumprilos seguintes:

- a) Que transcorresen, polo menos, 10 anos desde o seu recoñecemento como denominación de orixe.
- b) Que os produtos amparados se comercialicen exclusivamente embotellados desde adegas inscritas e situadas na zona xeográfica delimitada.
- c) Que o seu organismo ou órgano de control estableza e execute un adecuado sistema de control, cuantitativo e cualitativo, dos viños protexidos, desde a produción ata a saída ó mercado, que inclúa un control físico-químico e organoléptico por lotes homoxéneos de volume limitado.
- d) Que nas adegas inscritas, que terán que ser independentes e separadas, polo menos, por unha vía pública doutras adegas ou locais non inscritos, soamente teña entrada uva procedente de viñedos inscritos ou mostos ou viños procedentes doutras adegas tamén inscritas na mesma denominación de orixe cualificada, e que nelas se elabore ou embottle exclusivamente viño con dereito á denominación de orixe cualificada ou, se é o caso, ós viños de pagos cualificados situados no seu territorio.
- e) Que dentro da súa zona de produción estean delimitados cartograficamente, por cada termo municipal, os terreos que se consideren aptos para producir viños con dereito á denominación de orixe cualificada.

2. A xestión deberalle estar encomendada a un órgano de xestión, denominado consello regulador, na forma que a normativa da Administración pública competente determine.

Artigo 24. Viños de pagos.

1. Para os efectos desta lei, enténdese por «pago» o lugar ou sitio rural con características edáficas e de microclima propias que o diferencian e distinguen doutros da súa contorna, coñecido cun nome vinculado de

forma tradicional e notoria ó cultivo dos viñedos dos que se obteñen viños con trazos e calidades singulares e cunha extensión máxima que será limitada regulamentariamente pola Administración competente, de acordo coas características propias de cada comunidade autónoma e non poderá ser igual nin superior á de ningún dos termos municipais no territorio ou territorios dos cales, se foren máis dun, se sitúe.

Enténdese que existe vinculación notoria co cultivo dos viñedos cando o nome do pago veña sendo utilizado de forma habitual no mercado para identifica-los viños obtidos naquel durante un período mínimo de cinco anos.

2. No caso de que a totalidade do pago se encontre incluída no ámbito territorial dunha denominación de orixe cualificada, poderá recibilo nome de «viño de pago cualificado», e os viños producidos nel denominaranse «de pago cualificado», sempre que acredite que cumpre os requisitos esixidos ós viños da denominación de orixe cualificada e que se encontra inscrito nesta.

3. Os viños de pago serán elaborados e embotellados polas persoas físicas ou xurídicas que, por si mesmas ou polos seus socios, teñan a titularidade dos viñedos situados no pago ou con carácter excepcional e nos supostos que a Administración competente o autorice regulamentariamente, en adegas situadas na proximidade do pago que, en todo caso, deberán estar situadas nalgún dos termos municipais polos cales se estenda o viño de pago ou nos estremeiros.

4. Toda a uva que se destine ó viño de pago deberá proceder de viñedos situados no pago determinado e o viño deberase elaborar, almacenar e, se é o caso, criar de forma separada doutros viños.

5. Na elaboración dos viños de pagos implantarase un sistema de calidade integral, que se aplicará desde a produción da uva ata a posta no mercado dos viños. Este sistema deberá cumprir, como mínimo, os requisitos establecidos no artigo anterior para as denominacións de orixe cualificadas.

6. Cada viño de pago deberá contar cun órgano de xestión. Non obstante, a lexislación das comunidades autónomas poderá exonerar da devandita obriga aqueles viños de pago nos que o número de operadores sexa inferior á cifra que se determine.

Artigo 25. *Órganos de xestión dos viños de calidade producidos nunha rexión determinada.*

1. A xestión de cada viño de calidade con indicación xeográfica, denominación de orixe, denominación de orixe cualificada e, se é o caso, viño de pago, será realizada por un órgano de xestión, no que estarán representados os titulares de viñedos e adegas inscritos nos rexistros que se establezan na norma específica reguladora do v.c.p.r.d.

2. En todo caso, os órganos de xestión terán personalidade xurídica propia, de natureza pública ou privada, plena capacidade de obrar e funcionarán en réxime de dereito público ou privado. Poderán participar, constituír ou relacionarse con toda clase de asociacións, fundacións e sociedades civís ou mercantís, establecendo entre si, se é o caso, os oportunos acordos de colaboración.

3. Os órganos de xestión rexeranse polo disposto nesta lei, nas leis das comunidades autónomas con competencias na materia, nas súas respectivas normas de desenvolvemento e na norma específica do v.c.p.r.d., así como nos seus estatutos particulares, se é o caso.

4. Un mesmo órgano de xestión poderá xestionar dous ou máis viños de calidade con indicación xeográfica, denominacións de orixe, denominacións de orixe cualificadas e, se é o caso, viños de pago, sempre que o órgano cumpra os requisitos esixidos con carácter xeral

para os órganos do nivel máximo de protección que xestione.

5. Os órganos de xestión deberán ser autorizados pola Administración competente antes de iniciaren a súa actividade.

6. Regulamentariamente, no ámbito da Administración xeral do Estado e pola lexislación correspondente no ámbito das comunidades autónomas, poderanse establecer as maiorías cualificadas necesarias para a adopción de acordos e decisións polo órgano de xestión e, en especial, para a proposta do regulamento do v.c.p.r.d.

7. A estrutura e funcionamento dos órganos de xestión establecerase mediante o desenvolvemento regulamentario oportuno efectuado pola autoridade competente, cumprindo, en calquera caso, o establecido nesta lei e mantendo como principio básico o seu funcionamento sen ánimo de lucro e a representatividade dos intereses económicos e sectoriais integrados no v.c.p.r.d., con especial consideración dos minoritarios, debendo existir paridade na representación dos diferentes intereses en presenza.

8. Os acordos e decisións do órgano de xestión faranse públicos de forma que se garanta o seu coñecemento polos interesados e polos organismos independentes de control que operen no ámbito territorial do v.c.p.r.d.

9. Cando o órgano de xestión revista a modalidade de entidade de dereito público, a Administración competente fixará as condicións de establecemento de cotas de pertenza e dereitos por prestación de servicios nos termos que pola normativa correspondente se determinen.

10. O termo «consello regulador» queda reservado ós órganos de xestión das denominacións de orixe e das denominacións de orixe cualificadas.

Artigo 26. *Fins e funcións dos órganos de xestión.*

1. Os fins dos órganos de xestión son a representación, defensa, garantía, investigación e desenvolvemento de mercados e a promoción tanto dos viños amparados como do nivel de protección.

2. Para o cumprimento dos seus fins os órganos de xestión deberán desempeñar, polo menos, as seguintes funcións:

a) Propo-lo regulamento do v.c.p.r.d. así como as súas posibles modificacións.

b) Orienta-la produción e calidade e promocionar e informa-los consumidores sobre o v.c.p.r.d. e, en particular, sobre as súas características específicas de calidade.

c) Velar polo cumprimento do regulamento do v.c.p.r.d., podendo denunciar calquera uso incorrecto ante os órganos administrativos e xurisdiccionais competentes.

d) Adoptar, no marco de regulamento do v.c.p.r.d., o establecemento para cada campaña, segundo criterios de defensa e mellora da calidade e dentro dos límites fixados polo regulamento, os rendementos, límites máximos de produción e de transformación, autorización da forma e condicións de rega, ou calquera outro aspecto de conxuntura anual que poida influír nestes procesos.

e) Cualificar cada anada ou colleita e establece-los requisitos que deben cumpri-las etiquetas dos viños no ámbito das súas competencias.

f) Leva-los rexistros definidos no regulamento do v.c.p.r.d.

g) Elaborar estatísticas de produción, elaboración e comercialización dos produtos amparados, para uso interno e para a súa difusión e xeral coñecemento.

h) Xestiona-las cotas obrigatorias que no regulamento do v.c.p.r.d. se establezan para o financiamento do órgano de xestión ou consello regulador.

i) Propo-los requisitos mínimos de control ós que se debe someter cada operador inscrito en todas e cada unha das fases de produción, elaboración e comercialización dos viños amparados por cada v.c.p.r.d., e, se é o caso, os mínimos de control para a concesión inicial e para o mantemento da certificación.

j) Colaborar coas autoridades competentes en materia de vitivinicultura, en particular no mantemento dos rexistros públicos oficiais vitivinícolas, así como cos órganos encargados do control.

3. Cando chegue a coñecemento dun órgano de xestión calquera presunto incumprimento da normativa vitivinícola, incluída a normativa propia do v.c.p.r.d., aquel deberallo denunciar á autoridade que en cada caso resulte competente.

4. Con independencia da natureza xurídica pública ou privada dos órganos de xestión, as resolucións que adopten respecto ás funcións enumeradas nas alíneas d), f) e h) do punto 2 deste artigo poderán ser obxecto de impugnación en vía administrativa ante a autoridade que resulte competente segundo o ámbito territorial do v.c.p.r.d., na forma que a normativa da Administración pública competente determine.

Artigo 27. *Control e certificación.*

1. O regulamento de cada v.c.p.r.d. establecerá o seu sistema de control, que, en todo caso, estará separado da súa xestión. O control será efectuado:

a) Por un organismo público, que actuará de acordo cos principios do Real decreto 50/1993, do 15 de xaneiro, polo que se regula o control oficial dos produtos alimenticios, e do Real decreto 1397/1995, do 4 de agosto, polo que se aproban medidas adicionais sobre o control oficial de produtos alimenticios.

b) Ou, para os viños con denominación de orixe ou con denominación de orixe cualificada, por un órgano de control, que deberá cumprir ademais os seguintes requisitos:

1.º Que se encontren adecuadamente separados os órganos de xestión e control e que a actuación destes últimos se realice sen dependencia xerárquica nin administrativa respecto dos órganos de dirección do consello regulador e baixo a tutela da Administración competente.

2.º Que se garantan a independencia e a inamovibilidade dos controladores por un período mínimo de seis anos e que estes sexan habilitados, entre expertos independentes, pola Administración competente, por iniciativa do consello regulador.

3.º Que cumpran, segundo a súa natureza pública ou privada, os principios e criterios sinalados nas alíneas a), c) ou d).

c) Ou por un organismo independente de control, acreditado no cumprimento da norma sobre «Requisitos xerais para entidades que realizan a certificación de produto» (UNE-EN 45011 ou norma que a substitúa) e autorizado pola Administración competente.

d) Ou por un organismo independente de inspección, acreditado no cumprimento da norma sobre «Criterios xerais para o funcionamento dos diversos tipos de organismos que realizan inspección» (UNE-EN 45004 ou norma que a substitúa) e autorizado pola Administración competente.

2. Cando o regulamento dun v.c.p.r.d. opte por un dos sistemas de control regulados nas alíneas c) ou d) do punto anterior, a elección do organismo independente de inspección ou control corresponderalle, en todo caso, ó operador que deba ser obxecto de control.

3. Os organismos privados de inspección que cumpran a norma EN 45004 remitirán os resultados dos

seus controis á autoridade competente, para que esta decida sobre a concesión do nome xeográfico e sobre as medidas correctoras, se é o caso, que poderán incluí-la iniciación de procedemento administrativo sancionador.

4. Cando o regulamento dun v.c.p.r.d. opte polo control de organismos privados autorizados que cumpran a norma sobre «Requisitos xerais para entidades que realizan a certificación de produto» a decisión destes sobre a concesión do nome xeográfico terá carácter vinculante para a autoridade competente. Para tal efecto, tales organismos deberán:

a) Ter establecido un procedemento de certificación do v.c.p.r.d. segundo o previsto no seu regulamento, incluíndo a supervisión da produción da materia prima, da elaboración do produto e do produto terminado.

b) Ter fixadas as tarifas aplicables a cada un dos produtos obxecto de control e certificación, polos conceptos que se determinen regulamentariamente pola Administración competente.

c) Conservar para a súa posible consulta pola Administración competente, durante un prazo de seis anos, os expedientes, documentación e datos dos controis realizados e das certificacións emitidas.

d) Estar acreditado ou ter solicitado a acreditación, conforme a norma sobre «Requisitos xerais para entidades que realizan a certificación de produto», cun alcance que inclúa o v.c.p.r.d., obxecto de control e certificación.

e) Comunicarlles ás autoridades competentes e ós órganos de xestión, a existencia das irregularidades detectadas no exercicio das funcións de control.

5. En ningún caso terá a consideración de sanción a denegación da utilización do nome xeográfico ou a suspensión temporal desta.

6. Sen prexuízo dos controis ós que se refiren os puntos anteriores, as administracións públicas competentes en materia vitivinícola poderán efectuar, en todo caso, aqueles controis complementarios que consideren convenientes, tanto ós operadores coma ós organismos ou ós órganos de control.

CAPÍTULO II

Procedemento para recoñecer un nivel de protección

Artigo 28. *Solicitudes.*

1. Os viticultores e elaboradores de viños, ou as súas agrupacións ou asociacións, que pretendan o recoñecemento dun nivel de protección de viño de mesa con dereito á mención tradicional de viño da terra ou de v.c.p.r.d., deberano solicitar ante o órgano competente da comunidade autónoma ou ante o Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, segundo que o ámbito territorial daquel se circunscriba a unha soa comunidade ou a máis dunha.

2. Os solicitantes deberán acredita-la súa vinculación profesional, económica e territorial cos viños para os que se solicita a protección, pola súa condición de viticultores ou de elaboradores que exerzan a súa actividade na área xeográfica concernida.

Artigo 29. *Documentación anexa á solicitude.*

A solicitude á que se refire o artigo anterior deberá ir acompañada dun estudo que comprenderá, polo menos, os seguintes elementos:

a) Respecto do nome:

1.º Xustificación de que o nome xeográfico é suficientemente preciso e está relacionado coa zona xeográfica delimitada.

2.º Certificación do Rexistro Mercantil Central e da Oficina Española de Patentes e Marcas de que non existen dereitos previos respecto dese nome.

b) Respecto dos viños:

1.º Delimitación da zona xeográfica baseada nos factores naturais e humanos, se é o caso, e, en especial, nas características edáficas e climáticas.

2.º Indicación das variedades de vide autorizadas e das técnicas de cultivo para a produción de uva.

3.º Características e condicións de elaboración dos viños.

4.º Métodos de elaboración.

5.º Descrición dos viños.

6.º Modos de presentación e comercialización, así como principais mercados ou outros elementos que xustifiquen a notoriedade dos viños, para os v.c.p.r.d.

Artigo 30. *Tramitación.*

1. O procedemento de recoñecemento dos distintos niveis de protección e dos seus respectivos órganos de xestión será establecido pola Administración competente en cada caso, debéndose asegurar a audiencia de tódolos operadores que poidan resultar afectados polo recoñecemento.

2. O recoñecemento dun nivel de protección que afecte o territorio de dúas ou máis comunidades autónomas esixirá, en todo caso, un informe previo e favorable das respectivas administracións das comunidades autónomas.

Artigo 31. *Resolución.*

1. A resolución de recoñecemento establecerá, polo menos, a zona de produción e crianza dos viños, as variedades de uva utilizables, os tipos de viños, os sistemas de cultivo, elaboración e, se é o caso, crianza, así como os coeficientes máximos de produción e, se é o caso, transformación.

2. O recoñecemento estará condicionado a que os solicitantes presenten, no prazo máximo de seis meses desde a presentación da solicitude, unha proposta de regulamento do v.c.p.r.d. para a súa aprobación pola autoridade competente. Transcorrido o dito prazo sen que os solicitantes presenten unha proposta de regulamento, calquera outro operador interesado poderá iniciar de novo o procedemento de recoñecemento do v.c.p.r.d.

3. Transcorridos cinco anos desde o recoñecemento dun nivel de protección, a Administración competente procederá a comprobar que na xestión e control dos viños acollidos a ese nivel de protección se cumpre de forma satisfactoria a normativa aplicable a aquel. En caso de que iso non fose así, procederase á declaración de extinción do recoñecemento do nivel de protección.

Artigo 32. *Protección nacional, comunitaria e internacional.*

1. Unha vez aprobado o v.c.p.r.d. e, se é o caso, a súa normativa específica, as comunidades autónomas remitiranlle ó Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, no prazo dun mes desde a súa publicación, unha certificación das disposicións polas que o recoñecesen, co fin da súa publicación no prazo de tres meses no «Boletín Oficial del Estado», para efectos da súa protección nacional, comunitaria e internacional.

Se nese mesmo prazo o Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación apreciase a existencia de motivos de ilegalidade, deixará en suspenso a publicación no

«Boletín Oficial del Estado» e procederá á súa impugnación ante a xurisdicción contencioso-administrativa.

2. O mesmo procedemento establecido no artigo anterior aplicaráselles ós viños de mesa con dereito á mención tradicional viño da terra, coas adaptacións que resulten necesarias polas particularidades de tales viños.

TÍTULO III

Réxime sancionador

CAPÍTULO I

Obrigas dos interesados e facultades dos inspectores

Artigo 33. *Obrigas dos interesados.*

1. As persoas físicas ou xurídicas, asociacións ou entidades estarán obrigadas a cumpri-lo establecido nesta lei e na normativa concordante en materia de vitivinicultura. Estarán obrigadas, igualmente, a conservar, en condicións que permita a súa comprobación, por un tempo mínimo de catro anos, a documentación relativa ás obrigas que se establecen no punto 2 deste artigo.

2. Así mesmo, estarán obrigadas, por requirimento dos órganos competentes ou dos inspectores:

a) A subministrar toda clase de información sobre instalacións, produtos, servizos ou sistemas de produción ou elaboración, permitindo a directa comprobación dos inspectores.

b) A exhibir-la documentación que sirva de xustificación das transaccións efectuadas.

c) A facilitar que se obteña copia ou reprodución da referida documentación.

d) A permitir que se practique a oportuna toma de mostras ou calquera outro tipo de control ou ensaio sobre os seus viñedos ou sobre os produtos ou mercadorías que elaboren, distribúan ou comercialicen, e sobre as materias primas, aditivos ou materiais que utilicen.

e) E, en xeral, a consentir-la realización das visitas de inspección e a dar toda clase de facilidades para iso.

Artigo 34. *Inspección.*

1. No exercicio das súas funcións de control en materia de vitivinicultura, os inspectores das administracións públicas terán o carácter de axente da autoridade, cos efectos do artigo 137.3 da Lei 30/1992, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común. Poderán solicita-lo apoio necesario de calquera outra autoridade, así como das forzas e corpos de seguridade estatais, autonómicas ou locais.

2. Poderán acceder directamente ós viñedos, explotacións, locais e instalacións e á documentación industrial, mercantil e contable das empresas que inspeccionen cando o consideren necesario no curso das súas actuacións, que, en todo caso, terán carácter confidencial. Tanto os órganos das administracións públicas como as empresas con participación pública, organismos oficiais, organizacións profesionais e organizacións de consumidores prestarán, cando sexan requiridos para iso, a información que lles soliciten os correspondentes servizos de inspección.

3. Os inspectores están obrigados de modo estrito a cumpri-lo deber de segredo profesional. O incumprimento deste deber será sancionado conforme os preceptos do regulamento de réxime disciplinario correspondente.

Artigo 35. Medidas cautelares.

1. Os inspectores poderán inmovilizar cautelarmen- te as mercadorías, produtos, envases, etiquetas, e demais obxectos relacionados presuntamente con algu- nha das infraccións previstas nesta lei, facendo constar en acta tanto o obxecto como os motivos da intervención cautelar.

2. As medidas cautelares adoptadas polos inspec- tores deberán ser confirmadas, modificadas ou levan- tadas nun prazo non superior a 15 días polo mesmo órgano que sexa competente para incoa-lo correspon- dente procedemento sancionador. As medidas quedarán sen efecto cando o acordo de iniciación non conteña un pronunciamento expreso acerca destas.

3. Cando a presunta infracción detectada sexa imputable a un organismo público ou a un órgano de control dos previstos nas alíneas c) e d) do punto 1 do artigo 27 desta lei, o órgano competente para incoa-lo procedemento sancionador poderá acordar, por propos- ta do instructor, a suspensión cautelar do indicado orga- nismo ou órgano de control. En tal caso, a resolución que se dicte establecerá o sistema de control aplicable entremes se substancia o procedemento sancio- nador.

4. Non se poderán adopta-las medidas cautelares referidas nos puntos 1 e 3 anteriores cando poidan cau- sar prexuízos de difícil ou imposible reparación ós inte- resados ou que impliquen violación de dereitos ampa- rados polas leis

5. En todo caso, as medidas previstas neste artigo poderán ser alzadas ou modificadas, de oficio ou por instancia de parte, durante a tramitación do procedemento por providencia do seu instructor, extinguíndose coa eficacia da resolución administrativa que poña fin ó procedemento correspondente.

6. Cando non se poida iniciar un procedemento sancionador por falta de competencia sobre o presunto responsable, e o órgano competente non levantase a inmo- bilización das mercadorías intervidas cautelarmen- te, estas non poderán ser comercializadas en ningún caso. O presunto responsable, ou calquera titular de dereitos sobre tales mercadorías, optará entre a reexpedición ó lugar de orixe e a emenda dos defectos cando sexa posible, ou solicitará o seu comiso; os gastos de tales operacións correrán por conta de quen optase por elas.

Artigo 36. Competencia.

Correspóndelle a titularidade da potestade sanciona- dora polas infraccións tipificadas nesta lei :

a) Á Administración xeral do Estado, no caso de infraccións relativas ós niveis de protección cun ámbito territorial que se estenda a máis dunha comunidade autónoma.

b) Ó órgano competente da Administración da comunidade autónoma correspondente, nos demais casos.

CAPÍTULO II**Infraccións e sancións****Artigo 37. Infraccións.**

Os incumprimentos do disposto nesta lei, na norma- tiva comunitaria, nas disposicións das comunidades autónomas ou nas disposicións de desenvolvemento serán considerados como infraccións administrativas, que poderán ser leves, graves ou moi graves.

Artigo 38. Infraccións leves.

1. Considéranse infraccións leves:

a) A ausencia dos libros-rexistro, sen causa xusti- ficada, cando fosen requiridos para o seu control en actos de inspección.

b) As inexactitudes ou erros en libros-rexistro, en declaracións relativas a uvas, viños e mostos, ou en docu- mentos de acompañamento, cando a diferenza entre a cantidade consignada e a real non supere un 15 por cento desta última.

c) A falta de actualización dos libros-rexistro se non transcorreu máis dun mes desde a data en que se debeu practica-lo primeiro asento non reflectido.

d) A presentación de declaracións relativas a uvas, viños e mostos fóra do prazo regulamentario.

e) A subministración de información incorrecta nas solicitudes relativas a viticultura.

f) A plantación de viñedo sen autorización nunha superficie igual á arrincada que, de acordo coa normativa vixente, puidese xerar un dereito de replantación.

g) O incumprimento dos requisitos esixidos pola nor- mativa comunitaria, nacional ou autonómica, en materia de potencial de produción para a concesión de axudas públicas.

h) A falta dalgunha das indicacións obrigatorias na etiquetaxe ou presentación dos produtos, salvo o pre- visto na alínea e) do artigo seguinte, ou a súa expresión en forma distinta á regulamentaria.

i) A falta de identificación dos recipientes destina- dos ó almacenamento de produtos a granel e da indi- cación do seu volume nominal, así como das indicacións previstas para a identificación do seu contido, a excep- ción dos recipientes de menos do 600 litros, que se realizará de acordo co previsto no artigo 10.5 do Regu- lamento (CE) 753/2002.

j) O incumprimento da entrega de produtos para as destilacións obrigatorias.

k) A aplicación, en forma distinta á legalmente esta- blecida, de tratamentos, prácticas ou procesos autori- zados na elaboración ou transformación dos produtos regulados nesta lei, sempre que non exista un risco para a saúde.

l) A regularización das plantacións realizadas antes do 1 de setembro de 1998 de acordo co disposto no artigo 2.3, alíneas a) e c) do Regulamento (CE) 1493/1999.

m) O incumprimento dalgunha das condicións esta- blecidas na autorización de plantacións, salvo o previsto no punto seguinte.

n) As plantacións con variedades de vide ou de por- taenxertos non clasificados pola comunidade autónoma correspondente, o incumprimento da obriga da arrinca da parcela que foi obxecto da concesión dun dereito de plantación anticipado, ou as plantacións novas de vides ou de portaenxertos sen autorización, cando o infractor procedese, nun prazo inferior a dous meses desde que a comunidade autónoma o requirise para a arrinca, da superficie afectada pola infracción.

ñ) A reposición de marras que incumpra as con- dicións establecidas nesta lei.

o) A rega da vide cando estea prohibida a devandita práctica.

p) A subministración incompleta da información ou documentación necesaria para as funcións de inspección e control administrativo.

q) O incumprimento de obrigas simplemente for- mais que impoñan as disposicións xerais vixentes na materia regulada por esta lei; en particular, a falta de inscrición de explotacións, empresas, mercadorías ou produtos, nos rexistros das administracións públicas regulados nas devanditas disposicións xerais, ou a non comunicación dos cambios de titularidade.

2. Ademais, para os operadores voluntariamente acollidos a un nivel de protección, constituirán infraccións leves:

a) As inexactitudes ou omisións nos datos e comprobantes que en cada caso sexan precisos nos rexistros do nivel de protección, cando a diferenza entre a cantidade consignada e a real non supere un cinco por cento desta última.

b) Non comunicar calquera variación que afecte os datos subministrados no momento da inscrición nos rexistros, se non transcorreu máis dun mes desde que acabou o prazo fixado na norma que regule o nivel de protección.

c) Calquera outra infracción da norma reguladora do nivel de protección ou dos acordos do seu órgano de xestión que establezan obrigas adicionais ás xerais de calquera vitivinicultor en materia de declaracións, libros-rexistro, documentos de acompañamento e outros documentos de control.

Artigo 39. *Infraccións graves.*

1. Consideraranse infraccións graves:

a) A falta de libros-rexistro, documentos de acompañamento ou declaracións relativas a uvas, viños e mostos, así como os erros, inexactitudes ou omisións neles que afecten as características dos produtos ou mercadorías consignados.

b) As inexactitudes ou erros en libros-rexistro, documentos de acompañamento ou declaracións relativas a uvas, viños e mostos cando a diferenza entre a cantidade consignada e a real supere un 15 por cento desta última.

c) A falta de actualización dos libros-rexistro se transcorreu máis dun mes desde a data en que se debeu practicalo primeiro asento non reflectido.

d) A chegada de datos falsos nas solicitudes de axudas e subvencións públicas e a subministración de información falsa nas solicitudes relativas á viticultura.

e) A omisión na etiqueta da razón social responsable, ou a falta de etiquetas ou rotulación indeleble que fosen preceptivas, ou a utilización de envases ou embalaxes que non reúnan os requisitos esixidos polas disposicións vixentes.

f) A utilización na etiquetaxe, presentación ou publicidade dos produtos, de denominacións, indicacións, cualificacións, expresións ou signos que non correspondan ó produto ou induzan a confusión, salvo o previsto nas alíneas a) e c) do punto 2 do artigo seguinte. En particular, a utilización, cando non se teña dereito a iso, das mencións sobre envellecemento reguladas na alínea a) do artigo 3, ou das mencións reservadas a v.c.p.r.d. distintas ás reguladas na alínea b) do mesmo artigo.

g) O incumprimento da entrega de produtos para as destilacións obrigatorias de dúas ou máis campañas no período de cinco anos anteriores á inspección.

h) A tenza ou venda de produtos enolóxicos sen autorización.

i) A elaboración ou transformación dos produtos regulados nesta lei mediante tratamentos, prácticas ou procesos non autorizados, sempre que non existan riscos para a saúde, así como a adición ou subtracción de substancias que modifiquen a composición dos produtos regulados con resultados fraudulentos.

j) As defraudacións na natureza, composición, calidade, peso ou volume ou calquera discrepancia entre as características reais dos produtos de que se trate e as ofrecidas polo produtor, elaborador ou envasador, así como calquera acto de natureza similar que teña como resultado o incumprimento das características dos produtos establecidas na lexislación vixente.

k) A tenza de maquinaria, instalacións ou produtos non autorizados para a elaboración ou almacenamento

dos viños ou mostos en locais das industrias elaboradoras ou envasadoras, sempre que non entrañen riscos para a saúde.

l) Destino de produtos a usos non conformes coa normativa relativa ó potencial vitícola.

m) As plantacións con variedades de vide ou de portaenxertos non clasificados pola comunidade autónoma correspondente, o incumprimento da obriga da arrinca da parcela que foi obxecto da concesión dun dereito de plantación anticipado, ou as plantacións de vide ou de portaenxertos sen autorización, cando o infractor non procedese, nun prazo inferior a dous meses desde que a comunidade autónoma o requira para a arrinca, da superficie afectada pola infracción.

n) A oposición á toma de mostras, a dilación inustificada ou a negativa a subministrar información ou documentación necesaria para as funcións de inspección e control administrativo, así como a achega de documentación ou información falsa.

ñ) A manipulación ou disposición en calquera forma, sen contar coa autorización do órgano competente, de mercadorías intervidas cautelarmente, cando non resulte acreditado que entrañasen un risco para a saúde.

o) O traslado físico, sen autorización do órgano competente, das mercadorías intervidas cautelarmente, sempre que non se violen os precintos nin as mercadorías saian das instalacións nas que foron intervidas.

2. Ademais, para os operadores voluntariamente acollidos a un nivel de protección, constituirán infraccións graves:

a) As inexactitudes ou omisións nos datos e comprobantes que en cada caso sexan precisos nos rexistros do nivel de protección correspondente, cando a diferenza entre a cantidade consignada e a correcta supere a porcentaxe que se estableza na normativa estatal ou autonómica, segundo corresponda, que en ningún caso poderá ser superior ó cinco por cento da devandita diferenza.

b) O incumprimento das normas específicas do nivel de protección, sobre prácticas de produción, elaboración, transformación, conservación, transporte, acondicionamento, etiquetaxe, envasado e presentación.

c) A expedición, comercialización ou circulación de viños amparados sen estaren provistos das contraetiquetas, precintas numeradas ou calquera outro medio de control establecido pola norma reguladora do nivel de protección.

d) Efectuar operacións de elaboración, envasado ou etiquetaxe de viños amparados en instalacións non inscritas no nivel de protección correspondente nin autorizadas.

e) A falta de pagamento das cotas obrigatorias establecidas, se é o caso, para o financiamento do órgano de xestión.

f) Calquera outra infracción da norma específica do nivel de protección, ou dos acordos do seu órgano de xestión en materia de produción, elaboración ou características dos viños amparados.

g) A elaboración e comercialización dun v.e.c.p.r.d. mediante a utilización de viño base procedente de instalacións non inscritas no nivel de protección correspondente, así como a dun v.c.p.r.d. a partir de uvas, mostos ou viño procedente de viñas non inscritas no nivel de protección correspondente.

h) Para as denominacións de orixe cualificadas, a introducción en viñas ou adegas inscritas de uva, mostos, ou viños procedentes de viñas ou adegas non inscritas.

i) Utilizar na elaboración de produtos dun determinado nivel de protección, uva procedente de parcelas nas que os rendementos fosen superiores ós autorizados ós que se refire o artigo 16.

j) A existencia de uva, mostos ou viños en adega inscrita sen a preceptiva documentación que ampare a súa orixe como produto pola denominación, ou a existencia en adega de documentación que acredite unhas existencias de uva, mostos ou viños protexidos sen a contrapartida destes produtos. As existencias de viño en adega deben coincidir coas existencias declaradas documentalmentemente, admitíndose unha tolerancia do dous por cento en máis ou en menos, con carácter xeral, e do un por cento para as denominacións de orixe cualificadas.

3. Para os organismos ou órganos de inspección ou de control constituirán infraccións graves as seguintes:

a) A expedición de certificados ou informes cun contido que non se axuste á realidade dos feitos.

b) A realización de inspeccións, ensaios ou probas polos citados organismos ou órganos de forma incompleta ou con resultados inexactos por unha insuficiente constatación dos feitos ou pola deficiente aplicación de normas técnicas.

Artigo 40. *Infraccións moi graves.*

1. Consideraranse infraccións moi graves:

a) A elaboración, transformación ou comercialización dos produtos regulados nesta lei mediante tratamentos, prácticas ou procesos non autorizados, sempre que existan riscos para a saúde.

b) A non introducción nas etiquetas e presentación dos viños dos elementos suficientes para diferenciar claramente a súa cualificación e procedencia, co fin de evitar confusión nos consumidores, derivada da utilización dunha mesma marca, nome comercial ou razón social na comercialización de viños correspondentes a distintos niveis de protección ou procedentes de diferentes ámbitos xeográficos.

c) A tenza de maquinaria, instalacións ou produtos non autorizados para a elaboración ou almacenamento dos viños ou mostos en locais das industrias elaboradoras ou envasadoras, cando entrañen riscos para a saúde.

d) A falsificación de produtos ou a venda de produtos falsificados, sempre que non sexan constitutivas de delito ou falta.

e) A negativa absoluta á actuación dos servizos públicos de inspección.

f) A manipulación, traslado ou disposición, sen autorización, de mercadorías intervidas cautelarmente, se se violan os precintos ou se as mercadorías saen das instalacións onde foron intervidas.

g) As coaccións, ameazas, injurias, represalias, agresións ou calquera outra forma de presión ós empregados públicos encargados das funcións de inspección ou vixilancia administrativa, sempre que non sexan constitutivas de delito ou falta.

2. En relación cos v.c.p.r.d. constituirán, así mesmo, infraccións moi graves:

a) A utilización, cando non se teña dereito a iso, de indicacións, nomes comerciais, marcas, símbolos ou emblemas que fagan referencia ós nomes amparados por un nivel de protección, ou que, pola súa similitude fonética ou gráfica cos nomes protexidos ou cos signos ou emblemas que lle sexan característicos, poidan inducir a confusión sobre a natureza, calidade ou orixe dos produtos, aínda que vaian precedidos polo termo «tipo», «estilo», «xénero», «imitación», «sucedáneo» ou outros análogos.

b) A utilización, cando non se teña dereito a iso, das mencións reservadas a v.c.p.r.d. reguladas na alínea b) do artigo 3.

c) O uso dos nomes protexidos en produtos ós que expresamente se lles negase, así como as infraccións dos artigos 18.2 e 18.3.

d) A indebida tenza, negociación ou utilización dos documentos, etiquetas, contraetiquetas, precintas e outros elementos de identificación propios do v.c.p.r.d., así como a falsificación deles, sempre que isto non sexa constitutivo de delito ou falta.

3. Para os organismos ou órganos de inspección ou de control constituirán infraccións moi graves as tipificadas no punto 3 do artigo anterior, cando delas resulte un dano moi grave ou se derive un perigo moi grave e inminente para as persoas, a flora, a fauna ou o ambiente.

4. Para os consellos reguladores dos viños con denominación de orixe ou con denominación de orixe cualificada constituirá infracción moi grave a intromisión na actividade destes últimos ou a perturbación da independencia ou inamovibilidade dos controladores.

Artigo 41. *Responsabilidade polas infraccións.*

1. Das infraccións en produtos envasados serán responsables as firmas ou razóns sociais que figuren na etiqueta, ben nominalmente ou ben mediante calquera indicación que permita a súa identificación certa. Así mesmo, será responsable solidario o elaborador, fabricante ou envasador que non figure na etiqueta se se proba que coñecía a infracción cometida e que prestou o seu consentimento. En caso de que se falsificasen as etiquetas, a responsabilidade corresponderá ás persoas que comercialicen os produtos sabendo da falsificación.

2. Das infraccións en produtos a granel, ou envasados sen etiqueta, ou cando na etiqueta non figure ningunha sinatura ou razón social, será responsable o seu tedor, excepto cando se poida identificar de maneira certa a responsabilidade dun tedor anterior, sen prexuízo da responsabilidade que corresponda ó actual.

3. Das infraccións relativas a plantacións, replantacións, reposicións de marras ou rega será responsable o titular da explotación e, subsidiariamente, o propietario dela.

4. Das infraccións cometidas polas persoas xurídicas, incluídos os órganos de xestión dos v.c.p.r.d. e os organismos ou órganos de inspección ou control, serán responsables subsidiariamente os administradores ou titulares deles que non realizaren os actos necesarios que fosen da súa incumbencia para o cumprimento das obrigas infrinxidas, consentisen o incumprimento por quen deles dependa ou adoptasen acordos que fixesen posibles tales infraccións.

5. Así mesmo, serán responsables subsidiariamente os técnicos responsables da elaboración e control respecto das infraccións directamente relacionadas coa súa actividade profesional.

6. A responsabilidade administrativa polas infraccións reguladas nesta lei será independente da responsabilidade civil ou penal que, se é o caso, se lles poida esixir ós seus responsables, sen prexuízo de que non poidan concorrer dúas sancións cando se aprecie identidade do suxeito, feito e fundamento.

Artigo 42. *Sancións.*

1. As infraccións leves serán sancionadas con apercibimento ou multa de ata 2.000 euros, podendo superarse este importe ata alcanza-lo valor das mercadorías, produtos ou superficies obxecto da infracción. En materia de viticultura o cálculo do valor dos produtos realízase na forma que se recolle no punto 2.

2. As infraccións graves serán sancionadas con multa comprendida entre 2.001 e 30.000 euros, podendo

superarse esta cantidade ata alcanza-lo cinco por cento do volume de vendas do produto obxecto de infracción, correspondente ó exercicio económico inmediatamente anterior ó da iniciación do procedemento sancionador.

No caso de infraccións graves en materia específica de viticultura, o importe da sanción será do tanto ó quíntuplo do valor da produción afectada. Esta calcularase multiplicando a produción anual media por hectárea no quinquenio precedente na zona ou provincia onde estea situada a superficie afectada polo prezo medio ponderado no mesmo período e na mesma zona e provincia.

3. As infraccións moi graves serán sancionadas con multa comprendida entre 30.001 e 300.000 euros, podendo superarse esta cantidade ata alcanza-lo 10 por cento do volume de vendas do produto obxecto de infracción correspondente ó exercicio económico, inmediatamente anterior ó da iniciación do procedemento sancionador.

4. Cando as infraccións graves sexan cometidas por operadores acollidos a un nivel de protección e afecten este, poderase impor como sanción accesoria a perda temporal do uso do nome protexido por un prazo máximo de tres anos. Se se tratase de infraccións moi graves, poderase impor como sanción accesoria a perda temporal por un prazo máximo de cinco anos ou a perda definitiva de tal uso.

5. No suposto da comisión de infracción grave ou moi grave, o órgano competente para resolver poderá impor como sanción accesoria algunha das seguintes:

a) Medidas de corrección, seguridade ou control que impidan a continuidade na produción do dano.

b) Comiso de mercadorías, produtos, envases, etiquetas e demais obxectos relacionados coa infracción, ou cando se trate de produtos non identificados.

c) Clausura temporal, parcial ou total, da empresa sancionada, por un período máximo de cinco anos.

d) Suspensión dos organismos públicos ou órganos de control, de forma definitiva ou por un período máximo de 10 anos.

6. As sancións previstas nesta lei serán compatibles coa perda ou retirada de dereitos económicos previstos na normativa comunitaria.

Artigo 43. *Medidas complementarias.*

1. Cando se interviñesen cautelamente mercadorías, produtos, envases, etiquetas, e demais obxectos relacionados coa infracción sancionada, a autoridade á que corresponda resolve-lo procedemento sancionador acordará o seu destino. As mercadorías ou produtos deberán ser destruídos se a súa utilización ou consumo constituíse perigo para a saúde pública. En todo caso, os gastos orixinados polo destino alternativo, a destrución ou o comiso correrán por conta do infractor, incluída a indemnización que se lle deba aboar ó propietario da mercadoría comisada cando este non sexa o infractor.

2. Cando o obrigado non cumpra a obriga imposta no artigo 8, relativa á arrinca de viñedos, ou o faga de forma incompleta, así como cando o infractor non cumpra unha obriga imposta como sanción accesoria, ou o faga de forma incompleta, poderanse impor multas coercitivas co fin de que se cumpra integramente a obriga ou a sanción establecida.

3. No caso de incumprimento da obriga de arrinca de viñedos, as multas coercitivas imporanse cunha periodicidade de seis meses ata o cumprimento total da arrinca e o seu importe será de ata 3.000 euros por hectárea.

En caso de incumprimento da obriga de arrinca, o órgano administrativo competente para requirir-la arrinca do viñedo poderá optar por executar subsidiariamente

a devandita operación. Os gastos de arrinca sempre correrán por conta do interesado.

4. No caso de incumprimento da obriga imposta como sanción accesoria, as multas coercitivas imporanse cunha periodicidade de tres meses ata o cumprimento total da sanción a que se refiran e o seu importe non poderá ser superior a 3.000 euros.

As multas coercitivas serán independentes e compatibles coas multas que procedan como sanción pola infracción cometida.

Artigo 44. *Graduación das sancións.*

1. Para a determinación concreta da sanción que se impoña, entre as asignadas a cada tipo de infracción, tomaranse en consideración os seguintes criterios:

a) A existencia de intencionalidade ou de simple negligencia.

b) A reiteración, entendida como a concorrencia de varias irregularidades ou infraccións que se sancionen no mesmo procedemento.

c) A natureza dos prexuízos causados; en particular, o efecto prexudicial que a infracción puidese producir sobre a saúde ou intereses económicos dos consumidores, os prezos, o consumo ou, se é o caso, o prestixio do v.c.p.r.d.

d) A reincidencia, por comisión no termo de tres anos de máis dunha infracción da mesma natureza, cando así se declarase por resolución firme.

e) O volume de vendas ou produción e a posición da empresa infractora no sector vitivinícola.

f) O recoñecemento e a emenda das infraccións antes de que se resolva o correspondente procedemento sancionador.

g) A extensión da superficie de cultivo ou o volume e valor das mercadorías ou produtos afectados pola infracción.

2. A contía da sanción poderase minorar motivadamente cando os feitos constitutivos da infracción sancionada ocasionen, ó mesmo tempo, a perda ou retirada de beneficios comunitarios en proporción á efectiva perda ou retirada dos ditos beneficios. Así mesmo, poderase minorar motivadamente a sanción, en atención ás circunstancias específicas do caso, cando a sanción resulte excesivamente onerosa.

3. Cando na instrución do correspondente procedemento sancionador se determine a contía do beneficio ilícito obtido pola comisión das infraccións sancionadas, a sanción imposta en ningún caso poderá ser inferior na súa contía a aquel.

Artigo 45. *Prescrición das infraccións e sancións.*

1. As infraccións moi graves prescribirán ós tres anos, as graves ós dous anos, e as leves ó ano.

2. As sancións impostas por infraccións moi graves prescribirán ós tres anos; as impostas por infraccións graves ós dous anos; e as impostas por infraccións leves ó ano.

TÍTULO IV

O Consello Español de Vitivinicultura

Artigo 46. *Consello Español de Vitivinicultura.*

1. Adscrito ó Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación, créase un órgano de carácter consultivo que se denominará Consello Español de Vitivinicultura.

2. O Consello Español de Vitivinicultura estará integrado por representantes da Administración xeral do Estado, das comunidades autónomas e das organizacións económicas e sociais que operan no sector vitivinícola, na forma que determine o Goberno mediante real decreto dictado por proposta do ministro de Agricultura, Pesca e Alimentación.

Artigo 47. Funcións do Consello Español de Vitivinicultura.

Serán funcións do Consello Español de Vitivinicultura:

- a) Asesorar, emitir informe e dictaminar, cando así se lle solicite, sobre calquera disposición legal ou regulamentaria que afecte directamente a vitivinicultura española, así como formular propostas neste ámbito.
- b) Emitir informe sobre os plans estratéxicos de actuación e sobre a memoria anual sectorial.
- c) Informa-las mesas sectoriais.
- d) Propoñe-las actuacións necesarias para a promoción e o fomento da vitivinicultura, realizando os estudos precisos para o efecto.
- e) Propoñe-las reformas administrativas que sexan necesarias para a mellora do sector vitivinícola.
- f) As demais que poidan atribuír-lle as disposicións vixentes.

Disposición adicional primeira. Productos derivados da uva e do viño.

Esta lei será tamén de aplicación ós produtos derivados da uva ou do viño e, en particular, ó vinagre de viño, ós viños aromatizados, ó brandy, a augardente de bagazo e ó mosto. Regulamentariamente regularanse, para o brandy, as mencións «Solera», «Solera Reserva» e «Solera Gran Reserva», así como o emprego de indicacións de idade nas etiquetas.

Disposición adicional segunda. Estatística vitícola.

As comunidades autónomas manterán e actualizarán o Rexistro vitícola comprensivo dos datos relativos ó viño no seu ámbito territorial, dando traslado ó Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación das variacións que se produzan, para a conservación e actualización dos datos estatísticos nacionais e cumprimento das obrigas impostas pola normativa comunitaria.

Disposición adicional terceira. Certificacións da orixe e procedencia.

Os certificados de orixe dos viños amparados por un nivel de protección, entendéndose por tales os que acreditan a calidade vinculada a unha orixe xeográfica determinada, serán expedidos, en todo caso, por requirimento dos interesados, polo órgano encargado do control do nivel de protección correspondente.

Cando se trate de viños de mesa, a súa procedencia será certificada polas autoridades competentes das comunidades autónomas, por requirimento dos interesados.

Disposición adicional cuarta. Rexistros de envasadores de viño.

1. Cada comunidade autónoma deberá levar un rexistro de envasadores de viños. Facilitarase o acceso ós datos contidos nestes rexistros, que serán comunicados ó Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.

Na etiquetaxe dos produtos afectados polo rexistro de envasadores de viños deberá figurar como mención

obligatoria o número de rexistro atribuído polas comunidades autónomas competentes.

2. Mantense vixente o rexistro de embotelladoras doutras bebidas alcohólicas distintas do viño e a súa normativa de aplicación nos termos actuais, entretanto non se aprobe a normativa específica do dito rexistro para estas bebidas.

Disposición adicional quinta. Denominación cava.

A denominación cava poderá acceder ó nivel de denominación de orixe cualificada unha vez que acredite cumprir os requisitos establecidos no artigo 23 desta lei.

Disposición adicional sexta. Sistemas de control dos niveis de protección de ámbito supraautonómico.

En función de cales sexan os sistemas de control efectivamente adoptados en relación cos niveis de protección de ámbito supraautonómico, o Goberno adoptará as medidas precisas para asegurala real e efectiva aplicación daqueles sistemas.

Disposición adicional sétima. Aplicación da lexislación de defensa dos consumidores e usuarios.

As normas contidas nesta lei aplicaranse sen prexuízo do disposto na lexislación sobre protección e defensa dos consumidores e usuarios.

Disposición adicional oitava. Organizacións interprofesionais agroalimentarias.

Cando o ámbito xeográfico dunha organización interprofesional agroalimentaria coincida coa zona de produción e elaboración dun v.c.p.r.d. e na mesma paridade entre os diferentes subsectores, de conformidade co establecido no artigo 25 desta lei, a devandita organización interprofesional, se se encontra regulada ó abeiro do disposto na Lei 38/1994, do 30 de decembro, de organizacións interprofesionais agroalimentarias, poderá asumir directamente as funcións propias do órgano de xestión e por tanto ser recoñecida como tal para tódolos efectos, ou no caso de que se opte por un órgano de xestión de natureza pública, este poderase constituír coa mesma representatividade e iguais consecuencias.

Disposición adicional novena. Denominación de orixe.

1. O título III, «Régime sancionador», desta lei, será de aplicación:

a) Ás denominacións de orixe e indicacións xeográficas protexidas de produtos agroalimentarios, ás que se refire o Regulamento (CEE) n.º 2081/92, do Consello, do 14 de xullo de 1992, relativo á protección das indicacións xeográficas e das denominacións de orixe dos produtos agrícolas e alimenticios, así como á produción ecolóxica regulada polo Regulamento (CEE) 2092/91, do Consello, do 24 de xuño de 1991, sobre a produción agrícola ecolóxica e a súa indicación nos produtos agrarios e alimentarios.

b) Ás denominacións xeográficas e denominacións específicas de bebidas espirituosas, reguladas polo Regulamento (CEE) 1576/89 do Consello, do 29 de maio de 1989, polo que se establecen as normas xerais relativas á definición, designación e presentación de bebidas espirituosas.

2. Para a aplicación do dito título ós produtos citados no punto anterior, as mencións contidas nel sobre viñedos, uvas, viños e mostos débense entender refe-

ridas, respectivamente, a explotacións e a produtos agroalimentarios ou a bebidas espirituosas.

3. Para efectos do disposto no capítulo II do título III serán de aplicación, no que non se opoña a esta lei, as disposicións reguladoras das normas específicas das denominacións de orixe «Cualificada Rioja», «Jumilla» e denominación «Cava», así como aquelas relativas a denominacións de orixe de viños ratificadas polo Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación.

Disposición transitoria primeira. *Actuacións previas.*

Entrementres non se promulguen as normas regulamentarias sobre toma e análise de mostras e sobre actuacións previas á iniciación de procedementos sancionadores, na devandita materia será de aplicación, para estes exclusivos efectos, o Real decreto 1945/1983, do 22 de xuño, polo que se regulan as infraccións e sancións en materia de defensa do consumidor e da protección agroalimentaria, así como, se é o caso, a normativa autonómica sobre defensa dos consumidores e usuarios.

Disposición transitoria segunda. *Adaptación dos actuais regulamentos de v.c.p.r.d. e órganos de xestión á nova regulación.*

No prazo dun ano desde a entrada en vigor desta lei, deberanse adaptar ás súas previsións os actuais regulamentos de v.c.p.r.d., así como os seus órganos de xestión.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa.*

Quedan derogadas cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ó disposto nesta lei, e, en particular, a Lei 25/1970, do 2 de decembro, do Estatuto da viña, do viño e dos alcohois, coa excepción das normas contidas na devandita lei relativas ós consellos reguladores dos produtos agroalimentarios, con denominación de orixe, distintos do viño, do vinagre de viño, dos viños aromatizados, do brandy, do mosto e demais produtos derivados da uva.

Disposición derradeira primeira. *Facultade de desenvolvemento.*

Facúltase o Goberno para que no ámbito das súas competencias poida dictar cantas disposicións sexan necesarias para o desenvolvemento e execución desta lei, así como para actualizala contía das sancións pecuniarias previstas nela, tendo en conta as variacións do índice de prezos de consumo.

Disposición derradeira segunda. *Título competencial.*

1. Esta lei é de aplicación directa á Administración xeral do Estado e ás entidades de dereito público vinculadas ou dependentes desta.

2. Constitúen lexislación básica, dictada ó abeiro do disposto no artigo 149.1.13.^a da Constitución, as partes seguintes:

- a) Título I, completo, excepto o artigo 4.
- b) Del título II, os preceptos seguintes:

1.º O capítulo I completo, excepto o artigo 16, os puntos 4 e 8 do artigo 25 e as alíneas b), e) e g) do punto 2 do artigo 26.

2.º O punto 1 do artigo 31.

3.º O artigo 32.

c) Do título III, os preceptos seguintes:

1.º O artigo 37.

2.º O punto 1 do artigo 38.

3.º Os puntos 1 e 3 do artigo 39.

4.º Do artigo 40, os puntos 1, 3 e 4 íntegros; e do punto 2, as alíneas a) e b).

5.º Os artigos 41, 42, 44 e 45.

Disposición derradeira terceira. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor o día seguinte ó da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado», a excepción do previsto no artigo 11, que entrará en vigor o día 1 de agosto de 2003.

Por tanto,

Mando a tódolos españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 10 de xullo de 2003.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno
en funcións,

MARIANO RAJOY BREY

MINISTERIO DO INTERIOR

13978 REAL DECRETO 896/2003, do 11 de xullo, polo que se regula a expedición do pasaporte ordinario e se determinan as súas características. («BOE» 166, do 12-7-2003.)

A normativa que veu regulando a expedición do pasaporte ordinario data inicialmente de antes da vixencia da Constitución, o que, non obstante ter sido modificada parcialmente en distintas ocasións con posterioridade, xera determinadas disfuncións á hora da súa aplicación, derivadas tanto da propia antigüidade das normas como da dispersión destas.

Por outra parte, a Lei orgánica 1/1992, do 21 de febreiro, sobre protección da seguraza cidadá, dispón a obriga dos españois que pretendan saír do territorio nacional de estaren en posesión do pasaporte ou documento que se estableza regulamentariamente, outorgándolle a ese documento a mesma consideración que ó documento nacional de identidade. Así mesmo, recoñécelle-lo dereito á súa obtención a tódolos españois que o soliciten, coas únicas excepcións daqueles ós que a autoridade xudicial prohibise a súa expedición ou a súa saída de España, ou ós que fosen condenados a penas ou medidas de seguraza que impliquen privación ou limitación da súa liberdade de residencia ou movemento, en canto non se extinguisen. Os menores de idade e os incapacitados teñen igual dereito á obtención do pasaporte, ben que a lei o condiciona a que contén con autorización dos que exerzan a patria potestade ou tutela ou, en defecto destes, do órgano xudicial competente.

Polo que respecta á competencia para a súa xestión, concesión e expedición, a Lei orgánica 2/1986, do 13 de marzo, de forzas e corpos de seguraza, atribúea ó Corpo Nacional de Policía, ó recoller entre as súas funcións a da expedición de pasaportes.

A situación de dispersión normativa apuntada, por unha parte, a necesidade de incorporar ó pasaporte os novos elementos de seguridade que obstaculicen a súa manipulación e falsificación, por outra, ben como a esixencia de adaptación ás distintas resolucións sobre